

Zavedení internetového registru smluv

Vladimír KROC, moderátor:

Poslanci by měli dnes mimo jiné rozhodnout o zavedení internetového registru smluv. Informační systém veřejné správy pod správou ministerstva vnitra s bezplatným dárkovým přístupem, tedy dálkovým přístupem, promiňte. Senátoři návrh vrátili do sněmovny a mimo jiné odmítli princip, podle kterého by nezveřejněné smlouvy nebyly platné. Prohřešek by měl podle nich trestat pokutou. Několik organizací, většinou soustředěných v iniciativě rekonstrukce státu, se zasazuje o schválení sněmovní podoby návrhu zákona. Naším hostem je senátor a místopředseda ODS Miloš Vystrčil. Dobrý den.

Miloš VYSTRČIL, senátor; místopředseda strany /ODS/:

Hezké poledne.

Vladimír KROC, moderátor:

A také ředitel Nadačního fondu proti korupci Petr Soukenka, dobrý den. Pane Soukenko, tak vypadá to, že zatím není přítomen. Ale první otázka směřuje k panu senátorovi. Vy jste se poslancekým návrhem zákona o registru smluv na vašem výboru pro územní rozvoj, veřejnou správu a životní prostředí zabývali poměrně dlouze. Mimo jiné v něm vidíte bezpečnostní rizika můžete říci jaká?

Miloš VYSTRČIL, senátor; místopředseda strany /ODS/:

Tak ta bezpečnostní rizika, nakonec i Senát přijal v tomto smyslu i usnesení na svém plénu. Dle našeho názoru spočívají v tom, že vlastně nikdo dneska neví, co může přinést ten fakt, že kdokoliv, to znamená i zahraniční například bezpečnostní služby a zahraniční podnikatelé, případně jiné organizace se budou moci dívat vlastně do všech smluv, které uzavírají veřejné subjekty a potom také subjekty, které ony zřizují. To znamená, myslíme si, že by to mohlo být využito například i pro některé další úkony, které by z hlediska strategického mohly tomu státu uškodit.

Vladimír KROC, moderátor:

Teď už tady vítám také Petra Soukenku, ředitele Nadačního fondu proti korupci. Dobrý den.

Petr SOUKENKA, ředitel Nadačního fondu proti korupci:

Dobrý den.

Vladimír KROC, moderátor:

Připouštíte, že by Česká republika příliš odhalila svoje karty před zahraničím tak, jak jsme teď slyšeli obavu pana senátora?

Petr SOUKENKA, ředitel Nadačního fondu proti korupci:

Já se domnívám, že tento argument je pouze zástupným argumentem, protože pakliže by nějaká služba, jak tam pan kolega o tom hovoří, měla zájem nějakou smlouvu zjistit, tak není

problém si tuto smlouvu pořídit podle zákona o svobodném přístupu k informacím a nevidím sebemenší důvod, proč bych měl tento parametr nějakým způsobem zvažovat.

Vladimír KROC, moderátor:

Proč jste, pane Vystrčil, chtěli jako Senát z předlohy vyjmout princip, podle kterého by nezveřejněná smlouva nebyla platná a nahradit ho peněžitou pokutou.

Miloš VYSTRČIL, senátor; místopředseda strany /ODS/:

Tak prvně krátká reakce na pana Soukenku. Jenom samozřejmě podle zákona přístupu k informacím by musela ta zahraniční firma, případně nějaká služba žádat stotisíckrát, desettisíckrát a všichni by se to dozvěděli, zatímco na Internetu to vlastně zjistí, když to zjednoduším, jedním kliknutím a teď k té vaší otázce. Vy se ptáte na věc, kterou já třeba jsem nechtěl. To znamená, není to tak, že by v Senátu to bylo tak, že by všichni senátoři chtěli nahradit to zrušení smlouvy od počátku nebo to zneplatnění té smlouvy tím správným deliktem, většinou to nakonec Senátu prošlo, ale třeba já jsem pro tuto změnu nehlasoval.

Vladimír KROC, moderátor:

Pane Soukenko, proč je toto předmětem kritiky zejména nevládních organizací?

Petr SOUKENKA, ředitel Nadačního fondu proti korupci:

Já se domnívám, že skutečně podstata toho problému nebo kritický bod je to, že pakliže ta smlouva bude platná i přestože nebude zveřejněna, tak to je vlastně zásadní bod toho zákona a ta sankce nebo peněžitá sankce, která tam je zavedena, tak když se podíváme na ten problém detailně, tak zjistíme, že pakliže Úřad pro ochranu hospodářské soutěže udělí nějakou sankci, tak ve finále tu sankci zaplatí daňový poplatník, protože ten konkrétní úředník, který tu smlouvu nezveřejnil a nakonec bude identifikován, tak mu může být ložena sankce, která se pohybuje v nějaký výši jeho platu nebo do nějaké výše jeho platu ale ta sankce bude ve skutečnosti mnohem vyšší.

Vladimír KROC, moderátor:

Mimo jiné i Strana zelených tvrdí, že Úřad pro ochranu hospodářské soutěže nebude moci zajistit dostatečný dohled nad zveřejňováním smluv, jak to tedy navrhli senátoři. Pane Soukenko, proč?

Petr SOUKENKA, ředitel Nadačního fondu proti korupci:

Je to stoprocentně z kapacitních důvodů. Již nyní mají zadavatelé povinnost uveřejňovat na svých takzvaných profilech smlouvy a z praxe víme, že celá čtvrtina těch smluv tam vůbec není uveřejněna a Úřad pro ochranu hospodářské soutěže nemá naprosto žádné kapacity na to, aby pokryla již tento problém, to znamená, již stávající praxi natož pak tu novou úpravu.

Vladimír KROC, moderátor:

Pane Vystrčil, rozumíte těmto námitkám?

Miloš VYSTRČIL, senátor; místopředseda strany /ODS/:

Já jim rozumím a znovu opakuji, pane redaktore, že jste si možná špatně vybral oponenta, ale já jsem, pokud byste si pustili můj sten záznam mého vystoupení ve Senátu, tak já jsem uváděl velmi podobné argumenty, jako tady říká pan Soukenka. Já jsem pro to nahrazení toho zneplatnění té smlouvy tím správným deliktem nehlasoval. Rovněž si myslím, že to tu byrokracií vlastně zvýší nebo by zvýšilo. A já jsem kdysi vystupoval proti tomu institutu zneplatnění, když ten návrh zákona byl v takzvané řekněme, první verzi, kdy bylo teoreticky možné to, že by někdo nechal zveřejnit tu smlouvu, počkal by dostatečně dlouhou dobu a následně by poukázal a to, že tam je chyba a ta smlouva by se, aniž by ten člověk to mohl opravit, stala od začátku neúčinnou. To znamená, byla by zrušena od počátku. V okamžiku, kdy ten předesilatel upravil ten paragraf tak nebo ty paragrafy tak, že je nutné, aby ten, kdo najde chybu ve zveřejněné smlouvě, tomu zveřejňoval, oznámil a ten měl možnost o tom si to opravit, tak já s tím žádný další problém nemám. Potom už je to v pořádku a proti tomuto typu transparentnosti já jsem ani my si troufám říct, nikdy nevystupoval. Nám vadila přílišná byrokratizace z hlediska obcí. To se podařilo odstranit. Kromě obcí s rozšířenou působností ostatní obce jsou z té povinnosti zveřejňovat smlouvy vyjmuty, což považuji za rozumné, neboť by to bylo obrovsky administrativně náročné, a potom mi vadila ta možnost, že někdo si na někoho takzvaně mohl počíhat v rámci zveřejňování té smlouvy a po uplynutí lhůty potom ho vlastně dostat na to, že když řekne toto je špatně a tu smlouvu máte od začátku neúčinnou a my budeme vymáhat sankce a podobně a podobně. V okamžiku, kdy je tam zaveden ten možnost toho institutu opravy, já s tím problém nemám a naopak jsem v Senátu zachování toho institutu zrušení od počátku zrušení smlouvy odpočátku obhajoval.

Vladimír KROC, moderátor:

Zpravodaj zákona poslanec Jan Chvojka v našem vysílání řekl, že ať se schválí ta či ona verze, nic se moc nezmění. Jestli mohu poprosit o velkou stručnost, jak to vidíte vy, pane Soukenko?

Petr SOUKENKA, ředitel Nadačního fondu proti korupci:

To já si myslím, že tedy nemá pravdu. Já si myslím, že když se schválí ta varianta, kterou navrhuje Senát, tak ten zákon je naprosto neefektivní a nepřinese žádný profit pro Českou republiku ani pro daňového poplatníka.

Vladimír KROC, moderátor:

Stejně krátce, pane senátore.

Miloš VYSTRČIL, senátor; místopředseda strany /ODS/:

Tak určitě se navýší byrokracie, uvidíme, zda se změní něco v tom smyslu, že se zvýší transparentnost, to se velmi těžko vyhodnocuje a co se týká těch bezpečnostních rizik, případně konkurenčních rizik, to se uvidí časem, zda jsme měli nebo neměli pravdu, je trochu smutné, že Bezpečnostní informační služba nám v tomto smyslu dneska není schopna dát informace.

Vladimír KROC, moderátor:

To byl senátor ODS Miloš Vystrčil a Petr Soukenka, ředitel Nadačního fondu proti korupci. Oběma děkuji, na shledanou.

Miloš VYSTRČIL, senátor; místopředseda strany /ODS/:

Na slyšenou, děkuji.

Petr SOUKENKA, ředitel Nadačního fondu proti korupci:

Na shledanou. Děkuji.

24.11.2015

Zdroj: Český rozhlas – Ozvěny dne, 12:00